

Leiden, 23 februari 2026

Open brief aan het nieuwe college

Betreft: Leiden durft!

Dit is een oproep aan het nieuwe Leidse college!

18 maart kiest Leiden een nieuwe gemeenteraad. De stichting Cultuurkwartier roept het nieuwe college op om in het nieuwe collegeprogramma ambitieuze doelen te stellen voor de komende vier jaar: wat wilt u de stad nalaten? Hoe kunnen we al het moois dat Leiden biedt – nationaal én internationaal - nog meer laten fonkelen en schitteren?

Laten we eerlijk zijn: Leiden is soms te bescheiden. Wij zijn een prachtige stad, waar sinds jaar en dag historie, wetenschap en verbeelding elkaar ontmoeten. Nergens in Nederland vind je meer Rijksmusea in één stad. Nergens vind je meer culturele instellingen, podia en ateliers voor kunstenaars per vierkante meter. Een stad van schrijvers en schilders. Van ontwerpers en ontdekkers. Wij zijn het culturele hart van Nederland, maar durven dat nog niet altijd hardop te zeggen.

Dat kan anders. Dat moet anders. Het Leids Cultuurkwartier is dé plek waar je wordt geraakt, waar makers worden geïnspireerd en iedere Leidenaar zich thuis kan voelen. Het Cultuurkwartier is hét podium waarop Leiden de wereld laat zien wie we zijn en ook wie we willen worden.

Dit is het moment om ambities en kansen om te zetten in keuzes en plannen. Om de stap te zetten van droom naar daad. We laten de bescheidenheid voor even achter ons, omdat we trots zijn op onze stad. Wij roepen het nieuwe college op om plannen te maken met lef. Niet te voorzichtig, niet te versnipperd, maar op basis van een grote, gedragen visie!

Waarom nu? Omdat Leiden het verdient!

Het Cultuurkwartier heeft alles in huis om daadwerkelijk door te groeien tot het culturele hart van ons land. Maar dat gaat niet vanzelf. Het vraagt om visie, samenwerking en een college dat durft te kiezen voor cultuur als motor van stedelijke vitaliteit.

Zoals altijd gaat de kost voor de baat uit. Daarom is het goed te weten dat iedere euro die u investeert in cultuur de stad meer zal opleveren dan het kost. Onderzoek laat zien dat steden met een sterke culturele sector ook nog eens hoger scoren op innovatiekracht, het aantrekken van kenniswerkers en nieuwe bedrijven, maar zeker ook op de leefkwaliteit voor alle inwoners.

Onze plannen hieronder zijn slechts een aanzet. Wij hebben ze besproken met honderden bewoners, makers en gebruikers van het Cultuurkwartier. Zij zijn enthousiast, maar we hebben elkaar nodig om ze waar te maken!

1. Een culturele coalitie die de stad inspireert

Stel je een binnenstad voor waar musea, podia, makers en festivals niet naast elkaar bestaan, maar elkaar versterken. Waar gezamenlijke initiatieven de ruimte krijgen en cross-over programmering nieuwe bezoekers trekt. Waar je elke keer weer wordt verrast en verrijkt.

Het netwerk ligt er. De culturele instellingen, makers en podia van het Cultuurkwartier zijn enthousiast en staan klaar. Het vraagt om een stevige en structurele impuls in uw collegeplannen om deze ambitie waar te maken.

2. Een openbare ruimte die uitstraalt en uitnodigt

Het Cultuurkwartier verdient een uitstraling die laat zien dat Leiden durft! Stel je voor dat we met gezamenlijke inspanningen de verrommeling tegengaan. Dat we investeren in veel meer groen langs de gracht en groene pleinen om de klimaatstress te verminderen. Dat we bij vernieuwing steeds kiezen voor duurzame materialen, kwaliteit en schoonheid boven efficiëntie en middelmaat.

Dan loop je over een paar jaar vanaf het vernieuwde station, langs de bioscopen over aantrekkelijke looproutes naar het Cultuurkwartier. Met slimme verlichting, meer groen en aantrekkelijke *third places* voor kleine optredens en ontmoeting, voel je je meteen welkom en thuis.

De Lammermarkt en de Beestenmarkt herken je bijna niet meer terug. De oude kale vlaktes zijn aangename, levendige pleinen geworden. Met ruimte voor kunst in de openbare ruimte, verplaatsbaar groen en een eigentijdse programmering van kleinere en grotere optredens of manifestaties. Ook het plein voor Rijksmuseum Boerhaave heeft een geweldige metamorfose ondergaan. De nieuwe inrichting onderstreept de allure en het belang van een wetenschapsmuseum in de universiteitsstad Leiden.

De vergroening van de Caeciliastraat is een goed voorbeeld hoe je met kleine ingrepen van een klein straatje een groene oase kunt maken. Net zoals de Wereldtuin van het Wereldmuseum laat zien hoe culturele instellingen kunnen bijdragen aan zoiets moois als het Leidse Singelpark.

3. Ruimte maken voor de makers

Zonder makers geen cultuur. Zonder ateliers geen experiment. En zonder broedplaatsen krijg je geen nieuwe ideeën. Talent heeft ruimte nodig. Daarom willen we in het Cultuurkwartier veel meer mogelijkheden voor de makers. Voor exposities, optredens en dialoog en debat. Een stad die durft, biedt ruimte om te groeien en talenten te ontplooien. Niet ergens achteraf, niet tijdelijk, maar structureel en toegankelijk.

Door te investeren in nieuwe en bestaande podia, ateliers, een stadsgalerie, broedplaatsen en presentatieruimtes laat Leiden zien dat we niet alleen trots zijn op de grote instellingen, maar ook op die jonge, talentvolle makers die mede onze toekomst gaan vormgeven.

4. Een gastvrij gebied

Het Cultuurkwartier is van ons allemaal. Van de hele stad. Van alle mensen die er aangenaam wonen, werken of op bezoek zijn voor cultuur of ontspanning. Het Cultuurkwartier is gastvrij. Daarom is het Cultuurkwartier pas geslaagd als ook iedereen zich hier welkom en thuis voelt.

Het Cultuurkwartier is geen openluchtmuseum en zeker geen pretpark. Juist door cultuur centraal te stellen met een gevarieerd aanbod voor iedereen, in een fraaie omgeving en met goede voorzieningen streven we naar een sfeer die uitnodigt tot ontmoeting en verrassing. Voor alle leeftijden, voor alle doelgroepen. Via een eigentijdse bewegwijzering kom je op plekken waar je anders aan voorbij zou lopen. Of ontmoet je nieuwe mensen, die je anders nooit was tegen gekomen.

5. Een toekomstvisie die richting geeft

‘Leiden, trots van Neerlands steden’, zo luidt de eerste zin van het Leids Volkslied. En terecht! Onze plannen voor het Cultuurkwartier gaan over die trots. We laten zien dat we trots zijn op al het moois dat Leiden in de aanbieding heeft. Daarom verdient het Cultuurkwartier een prominente plek in uw nieuwe plannen voor de stad.

Met een duidelijke koers, gerichte keuzes en vooral durf ontstaat ruimte voor investeerders, instellingen en ondernemers om mee te bouwen aan de toekomst van onze stad. Bewoners, ondernemers en de culturele sector staan klaar om samen met de nieuwe raad en het college aan de slag te gaan.

Wij nodigen u uit om samen met hen deze ambitie waar te maken, de plannen voor het Cultuurkwartier verder uit te werken — en het Cultuurkwartier te laten schitteren zoals alleen Leiden dat kan.

Waarom? Omdat Leiden het verdient! Omdat Leiden durft!

Met hartelijke groeten,

Chris Enthoven & Tanja Elstgeest

Wilt u meer weten over het cultuurkwartier? Bekijk onze plannen en de zes sleutelprojecten op www.cultuurkwartierleiden.nl of mail naar info@cultuurkwartierleiden.nl. Wij geven graag een toelichting op onze plannen!